

JUBILEJNI GALA KONCERT SLOVENSKEGA OKTETA GALA JUBILEE CONCERT OF THE SLOVENE OCTET

Jubilejnih 70 let Slovenskega okteta in
Festivala Ljubljana / *Jubilee 70 years of
the Slovene Octet and Ljubljana Festival*

SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ AT THE HEART OF YOUR EXPERIENCE

Ljubljana, **21. 6. – 8. 9. 2022**

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The founder of the Ljubljana Festival is the City of Ljubljana.

Mestna občina
Ljubljana

Organizacija Zdravih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/UTERA-
TURE...
• Uraseno
• knjižno mesto
• od 2019

JOŽE
PLEČNIK
150
LET / YEARS

Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2022 je župan Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič. / *The Honorary Patron of the 2022 Ljubljana Festival is the
Mayor of the City of Ljubljana, Mr Zoran Jankovič.*

Sreda, 7. september, ob 20.00
Wednesday, 7 September, at 8.00 pm
Poletno gledališče Križank / *Križanke Summer Theatre*

JUBILEJNI GALA KONCERT SLOVENSKEGA OKTETA GALA JUBILEE CONCERT OF THE SLOVENE OCTET

Jubilejnih 70 let Slovenskega okteta in
Festivala Ljubljana / *Jubilee 70 years of
the Slovene Octet and Ljubljana Festival*

Umetniški vodja / *Artistic director*: **JOŽE VIDIC**

Andrej Oder, Rok Ferenčak

prvi tenor / *first tenor*

David Jagodic, Janez Triler

drugi tenor / *second tenor*

Jože Vidic, Darko Vidic

bariton / *baritone*

Janko Volčanšek, Matej Voje

bas / *bass*

Program / *Programme*:

V. Mirk (besedilo / *lyrics G. K.*): Scherzo

P. Jereb (besedilo / *lyrics C. Golar*): O kresu / *During Bonfire*

A. Foerster (besedilo / *lyrics A. Merhar-S. Sardenko*): Večerni ave
Evening Ave

P. Kernjak / J. Vidic (besedilo / *lyrics J. Mikula*): Rož, Podjuna, Zila
Rosental, Jauntal, Gaital

A. Misson (besedilo / *lyrics G. Mali*): Pomladna

A. Čopi (besedilo / *lyrics F. Lainšček*): Ljubim / *I Love*

- R. Bučar** (besedilo / lyrics **R. Bučar**): Zmeron moja / *Forever Mine*
- R. Gobec** (besedilo / lyrics **M. Miškulin**): Zdaj n'ča bom več hodil / *Won't Go There Anymore*
- D. Bučar** (besedilo / lyrics **V. Markič**): Tam, kjer pisana so polja / *Where Those Colourful Fields Are*
- V. Vodopivec** (besedilo / lyrics **J. Stritar**): Žabe
- U. Krek** (ljudska / folk song): N'coj je pa ena lepa noč / *Tonight is a beautiful night*
- F. Venturini / J. Bole** (ponarodela / turned into a folk tune): Nocoj pa, oh, nocoj / *Tonight, ah, Tonight*
- O. Dev** (ljudska / folk song): Je upihnila luč / *She Turned Off the Light*
- P. Kernjak** (ljudska / folk song): Katrca / *Katy*
- A. Makor** (ljudska / folk song): Nevesta le jemlji slovo / *Bride, Take Farewell*
- R. Simoniti** (ljudska / folk song): Ljubavne pesmi iz Rezije / *Love Songs from Resia*
- K. Pahor** (ljudska / folk song): Pa se sliš' / *One Can Hear*
- K. Pustinek Rakar** (ljudska / folk song): Zrešlo je žito / *The Grain is Ripe*
- L. Lebič** (besedilo / lyrics **M. Hartman**, ponarodela / turned into a folk tune): Zmierom moram bondrati / *I Always Have to Grumble*
- F. Marolt** (ljudska / folk song): Kaj b'jaz tebi dav / *What I'd Give to You*

.....

Kot je bilo značilno za večino skladateljev, rojenih v drugi polovici 19. stoletja, je tudi glasba **Vasilija Mirka** (1884–1962) nastajala kot plod poznoromantičnih smernic. Njegov **Scherzo** ni nobena izjema, saj je v svojem bistvu predvsem pesem, v kateri se izražajo čitalniška estetska prepričanja.

Peter Jereb (1868–1951) je tako kot Vasilij Mirk prihajal iz tradicije čitalniškega gibanja. V svojem opusu je največ prostora namenil zborovski glasbi. Njegove pesmi so zgrajene v narodnem duhu in temeljijo na domači ljudski zapuščini. Jerebova prva zbirka pesmi je izšla v samozaložbi leta 1924 z naslovom *Deset moških in mešanih zborov* in njegova najbolj znana pesem je **O kresu**, v kateri tempo po počasnem uvodu narašča vse do hitrega in udarnega zaključka.

Pomemben mejnik v slovenski glasbeni zgodovini je ustvarjanje skladatelja **Antona Foersterja** (1837–1926), ki velja za utemeljitelja slovenske romantične glasbe. Čeprav je bil pri cerkvenih pesmih cecilijanec, saj je njegov slog izhajal iz tradicije, je bil v posvetnih izrazito liričen. Med njegovimi priljubljenimi pesmimi za moški zbor je tudi ena najlepših, **Večerni ave**.

Pavle Kernjak (1899–1979) je bil skladatelj samouk, ki je navdih našel v koroški ljudski pesmi. Bil je osrednja glasbena osebnost na avstrijskem Koroškem že med vojnama, po drugi svetovni vojni pa je njegovo delo postalo po zaslugi Slovenskega okteta poznano tudi drugod. Pomen Kernjakove glasbe je v njeni preprostosti, melodiki, ki črpa iz koroško-slovenskega melosa, in harmoniji, ki se naslanja na ljudsko pesemsko izročilo. Pesem **Rož, Podjuna, Zila** je uglasbil v spomin na koroškega duhovnika Vinka Poljanca, ki je bil zaradi nacističnega trpinčenja v celovškem zaporu in je bil prva žrtev nacizma med koroškimi slovenskimi duhovniki. Njegov opus pa sestavljajo tudi hudomušne skladbe in med temi je najbolj znana **Katrc**, ki je še danes redno na sporedih zborov in bi jo lahko označili za ponarodelo.

»Pregovor pravi, da pride človeška pomlad le enkrat. Pravijo tudi, da mladost mine, ko cvet izgine. In še, da je življenje brez ljubezni kakor leto brez pomladi. In res je morda, da ostariš, če živiš s spomini, če z načrti, se pomladiš. Če pa ohraniš v sebi spomine na pomlad, je vsaj malo ostala s teboj tudi mladost. To je dobro povedal Gregor Mali. Morda mi je uspelo ustvariti nekoliko takšnega razpoloženja tudi v skladbi,« je zapisal avtor pesmi **Pomlad**, priznani slovenski skladatelj **Andrej Misson** (1960).

Ambrož Čopi (1973) ni samo odličen zborovodja, ampak tankočuten prirejevalec slovenske ljudske pesmi za zborovske sestave. Uvršča se tudi med najbolj izstopajoče umetnike na področju zborovske glasbe v Sloveniji. Njegovo glasbo opredeljujejo reminiscence na slovensko glasbeno tradicijo s premišljeno uporabo sodobnejših glasbenih sredstev. **Ljubim** je prva pesem iz niza *Tri fantovske pesmi* za nizke glasove na besedila Ferija Lainščka, izdanega leta 2012. Ljubezenska pesem je s svojo sredozemsko romantičnostjo, odprtostjo in očarljivo lahkotnostjo takoj postala stalnica med moškimi vokalnimi sestavi.

Andrej Makor (1978), ki prihaja s Koprskega, je eden najpogosteje izvajanih skladateljev mlade generacije. Za svoje skladbe je prejel vrsto uglednih nagrad. Posebno mesto v njegovem ustvarjanju ima zborovska glasba. Pesem **Nevesta le jemlji slovo** je skladatelj posvetil Vokalni skupini Gallina in njeni umetniški vodji Ani Erčulj. Slovenska ljudska iz Zagorice v Dobropolju je druga pesem iz cikla *Dve o slovesu*, ki je bil izdan leta 2012. Pesem žalostinka poje o dekletu, ki vstopa v zakonski stan in s tem zapušča dekleštvo. Makor je obe iz cikla na željo Jožeta Vidica aranžiral za moški zbor s posvetilom Slovenskemu oktetu.

Zmeron moja je ljubezenska pesem, ki jo je za izolski Kvartet 7 plus pripravil **Rudi Bučar** (1978). Pesem je na albumu *Kantajmo*, ki ga je zasedba posnela ob 20-letnici obstoja. Gre za album s priredbami istrskih ljudskih pesmi in avtorskimi pesmimi v istrskem duhu. Priredbe in glasba na albumu so v celoti delo Rudija Bučarja, kot je tudi večina besedil.

Radovan Gobec (1909–1995) je mladost preživel kot primorski begunec pred fašističnim terorjem na Štajerskem. Že zgodaj je postal aktiven partizanski borec, v Beli krajini je deloval v kulturni četki kot glasbenik, skladatelj in zborovodja in ustvaril mnogo partizanskih pesmi. Od leta 1946 do 1957 je bil dirigent APZ Tone Tomšič. Postal je predstojnik oddelka za glasbo Višje pedagoške šole v Ljubljani, današnje Pedagoške fakultete. V njegovem zborovskem opusu najdemo tudi številne priredbe ljudskih pesmi, med njimi je ljubezenska **Zdaj n'ča bom več hodil**.

Danilo Bučar (1896–1971) je bil farmacevt po poklicu, vendar je bila glasba njegova prava strast. Večkrat se je pri komponiranju naslonil na narodno motiviko. Njegova glasbena govorica je neposredna in blizu ljudskemu počutju tudi takrat, ko ni pisal priredbe ljudskih pesmi. Ena izmed teh je pesem **Tam, kjer písana so polja**.

Vinko Vodopivec (1878–1952) je deloval in ustvarjal v zelo razgibanem in za slovenski narod, še posebno za Primorce, usodnem času. Zaradi globoke ljubezni do slovenske zemlje in njenih ljudi ter lahkotnosti in neposrednosti njegovega obsežnega glasbenega opusa, s katerim je do potankosti ujel značaj in čut primorskega človeka, je še danes »navzoč« na koncertih. Bil je duhovnik, ki pa je ustvaril mnogo živahnih posvetnih zborovskih skladb, in najbolj znana med njimi je ženitovanjska pesem o žabji svatbi, **Žabe**.

Uroš Krek (1922–2008) je eden izmed pomembnejših slovenskih skladateljev 20. stoletja, ki je v svojo glasbo rad vpletal folklorne elemente. Ljudsko glasbeno izročilo z etničnega ozemlja (od Rezije do Porabja) je zbiral, zapisoval in preučeval. **N'coj je pa ena lepa noč** je ustvaril kot glasbeno podlago za film *Lucija* iz leta 1965. Pesem v filmu zapoje prav Slovenski oktet. Kasneje je avtor skladbo nadgradil in ji dodal tenorski solo.

Najdaljši staž v repertoarju Slovenskega okteta ima ljudska **Nocoj pa, oh, nocoj Frana Venturinija** (1882–1952). Priredbo je pripravil prvi umetniški vodja okteta, Janez Bole (1919–2007). Prvič jo je oktet zapel na prvem koncertu v Trstu in doživela je velik uspeh. Ker jo je poslušalstvo tako dobro sprejelo, jo je oktet spet zapel že na naslednjem koncertu in potem naprej vseh sedemdeset let; včasih v rednem programu, drugič kot dodatek.

Oskar Dev (1886–1932) je napisal več moških in mešanih zborov in samospenov (v izdajah Glasbene matice in Novih akordih). Zbiral in harmoniziral je veliko ljudskih pesmi, med temi je okrog 400 koroških. Je ustanovitelj mariborske Glasbene matice (1919), ki ji je sprva tudi predsedoval in deloval kot zborovodja. Marsikatera njegova skladba je prežeta s humorjem in ljudsko preprostostjo, kot je tudi ljudska s Krasa **Je upihnila luč**.

Zrejšlo je žito je prekmurska ljudska pesem, ki v sebi nosi globoko žalost osamljene ženske: »Zrejšlo je žito, je žuta slama, žalostna dekla, kaj nemaš lúboga.« Pesem je dragocena, saj opisuje bolečo izkušnjo ženske.

Katarina Pustinek Rakar (1979) kot ustvarjalka išče navdih v sebi, v svojem občutju neposrednega življenja. Intimni odnos, ki ga goji do slovenskega glasbenega izročila, pa zaznamuje kompozicijsko misel v njenih skladbah. Skladbo je napisala za Slovenski oktet in jo posvetila spomenu na pokojnega člana okteta, Marjana Trčka.

Rado Simoniti (1914–1981) sodi med skladatelje, ki so oktetu namenili veliko skladb. Zanj je značilen poseben odnos do tradicije in kulturnih edinstvenosti domačih krajev. Na posebno liričen način je upesnil skladbe s prepoznavnim primorskim melosom. S pomočjo blagovčnih harmonij je dosegel melodičnost, polno mehko in toplino.

Ljubavne pesmi iz Rezije so niz starih domačih motivov, uglasbenih v izvirnem rezijanskem narečju: *Da lipa moja rožica; Na mi plažala prit nu prit; Da lipa ma!*

Karol Pahor (1896–1974) je izhajal iz Osterčeve kompozicijske šole. Po drugi svetovni vojni je svojo ustvarjalnost povezal s prvini ljudske glasbe, še zlasti z melosi iz Bele krajine, Prekmurja in Istre. Pisal je orkestralne, komorne in klavirske skladbe, plodovit pa je bil v zborovski glasbi. V ljudski **Pa se sliš'** slišimo odzvanjanje zvonov, ki predstavlja glasbeno prakso zvonjenja, ki je del ljudskega glasbenega izročila v Sloveniji.

Z ljudsko pesmijo je od nekdaj globoko povezan **Lojze Lebič** (1934), že desetletja eden najvidnejših slovenskih ustvarjalcev. Dojema jo kot metaforo za nekaj bistvenega, primarnega, pri čemer pa v njej ne išče folklornih elementov; ljudska besedila ali pa glasbene značilnosti ga privlačijo zaradi arhaičnosti, starinskosti. Na izviren način jih prelevi v sodobno glasbeno govorico, kot je storil v ponarodeli pesmi iz Koroške, **Zmierom moram bondrati**.

France Marolt (1891–1951) je postavil temelje slovenski etnomuzikologiji. Bil je prvi vodja inštituta za raziskovanje slovenske glasbene folklorne, danes Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Bil je tudi ustanovitelj Akademskega pevskega zbora v Ljubljani in Akademске folklorne skupine, ki si je nadela njegovo ime. Poleg znanstvenega in zborovodskega dela je napisal nekaj priredb slovenskih ljudskih pesmi; nocoj bomo slišali ljubezensko ljudsko **Kaj b'jaz tebi dav**.

Slovenski oktet od svoje ustanovitve leta 1951 velja za najbolj reprezentativen slovenski moški vokalni komorni sestav. Njegov repertoar je izjemno širok in raznolik. Posebno skrb namenja slovenski pesmi, tako ljudski kot umetni, in jo z veseljem ponese tudi med rojake in ljubitelje petja po svetu. V sedmih desetletjih se je predstavil na vseh pomembnejših domačih in mnogih uglednih mednarodnih odrih. Od ustanovitve je v njem pelo več kot 40 pevcev. Nekateri od njih so bili vodilni mednarodno prepoznavni slovenski solisti, drugi so bogatili zven okteta s svojo ljudskostjo, neposrednostjo in toplino. Za odličnost sestava je skrbelo pet umetniških vodij: Janez Bole, dr. Valens Vodušek, Darijan Božič, Anton Nanut in dr. Mirko Cuderman. Od leta 2008 je oktetov umetniški vodja Jože Vidic, prvak Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana. Oktet je izdal je več kot 60 plošč, kaset in zgoščenk, na katerih je imela slovenska pesem pomembno mesto. Kot poklon generacijam Slovenskega okteta je sestav leta 2007 izdal knjigo Borisa Pangerca *Slovenski oktet*. Za svoje delovanje je bil dvakrat nagrajen s Prešernovo nagrado, nagrado Društva slovenskih skladateljev, Drebosnjakovo nagrado, nagrado Orlanda di Lassa, velikim zlatim znakom svobode Republike Slovenije (1996) in častnim priznanjem Svetovnega slovenskega kongresa (2016). V sedanji zasedbi deluje od leta 2019.

Metka Sulič

The Slovene Octet, which celebrated the 70th anniversary of its inception in 2021, is Slovenia's most prominent male vocal ensemble. Its example has in the past decades inspired the formation of many similar ensembles, both in Slovenia and abroad, and it also proposed the organisation of the festival of choral singing in Šentvid pri Stični, which celebrated its 50th anniversary last year. The Octet's artistic directors have been the conductors Janez Bole, Valens Vodušek, Darijan Božič, Anton Nanut and Mirko Cuderman, while its current artistic director, who took up the post in 2008, is Jože Vidic, the leading man of the Ljubljana Opera. More than forty different singers have been members of the Octet, and the current line-up includes the tenors **Andrej Oder**, **Rok Ferenčak**, **David Jagodic** and **Janez Triler**, baritones **Jože Vidic** and **Darko Vidic** and basses **Janko Volčanšek** and **Matej Voje**. The ensemble has recorded many albums of select Slovenian and foreign art and folk music. It is considered to be an ambassador for Slovenia's quantitatively and qualitatively rich choral art, and receives enthusiastic reactions from both audiences and critics at home and abroad. The Slovene Octet has received many awards for its work, including two Prešeren Prizes and the Society of Slovene Composers Prize, as well as the Golden Order of Freedom of the Republic of Slovenia.

Aleksandra Gartner Kastelic

Sponzor / Sponsor:

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED:

ZAKLJUČEK 70. LJUBLJANA FESTIVALA CLOSING OF THE 70TH LJUBLJANA FESTIVAL

8. 9. 2022, ob 20.00 / at 8.00 pm
Gallusova dvorana / Gallus Hall, Cankarjev dom

Solist / Soloist: **RUDOLF BUCHBINDER**, klavir / piano

ESA-PEKKA SALONEN, dirigent / conductor

DUNAJSKI FILHARMONIKI / VIENNA PHILHARMONIC

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, avgust / August 2022
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja,
častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic
Director, Honorary member of the European Festivals Association
Besedila / Texts: **METKA SULIČ**, **ALEKSANDRA GARTNAR KASTELIC**
Prevod / Translation: **AMIDAS, d. o. o.**
Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d. o. o.**
Tisk / Print: **TISKARNA JANUŠ, d. o. o.**

ljubljanafestival.si

www.facebook.com/ljubljanafestival

www.instagram.com/festival_ljubljana/

www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

Glavni sponzor / General sponsor:

Sponzorji 70. Ljubljana Festivala / Sponsors of the 70th Ljubljana Festival:

Sponzorji posameznih prireditev / Sponsors of the individual events:

Glavni medijski sponzor / General media sponsor:

Medijski sponzorji / Media sponsors:

Uradna vina Official wines:

Prijatelji Festivala Ljubljana / Friends of Ljubljana Festival:

Partnerji Ljubljana Festivala / Ljubljana Festival partners:

Uradni prevozniki / Transport partners:

Več informacij / More information:
LJUBLJANAFESTIVAL.SI

Festival Ljubljana si pridržuje pravico do sprememb v programu in prizoriščih.
The Ljubljana Festival programme and venues are subject to change.